

การใช้มโนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
ต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
ในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

Application of Conscience of The Catholic
Youth In The Second Deanery of
The Archdiocese of Bangkok to The Right of
Free Speech In Thai Society According to
The Teaching of The Catholic Church.

ภควัต หยักประเสริฐ

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน

* สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

* สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Phakawat Yeukprasert

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Dr.Pichet Saengthien

* Moral Theology Program, Faculty of Theology, Saengtham College.

Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri

* Philosophy and Religion Program, Faculty of Humanities, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 23 สิงหาคม 2566

* แก้ไข 25 ตุลาคม 2566

* ตอบรับบทความ 27 ตุลาคม 2566

ที่ถูกต้องให้กับเยาวชน รวมถึงสิทธิเสรีภาพตามคำสอนของพระเยซู คริสตเจ้า และพระศาสนจักรให้เข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม รู้จักเคารพและให้เกียรติมโนธรรมและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ด้วย จิตตารมณ์พระวรสารร่วมกับการดำเนินการตามแนวทางต่อไปนี้

- 1) ครอบครัว ครอบบรมสั่งสอน รั้งฟัง เข้าใจ และเดินเคียงข้างไปกับเยาวชน
- 2) พระศาสนจักรฯ และครอบครัวควรร่วมกันส่งเสริมให้เยาวชนมีความสัมพันธ์ในกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักร ผ่านทางพิธีบูชาขอบพระคุณ การเรียนคำสอนและกิจกรรมต่างๆ ของวัดและสังฆมณฑล
- 3) ภายในกลุ่มหน่วยงานเยาวชน ควรมีการแสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน
- 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการปลูกฝังให้เยาวชนมีการใช้สิทธิเสรีภาพอย่างถูกต้อง เหมาะสมภายใต้การดูแลของพระศาสนจักรอย่างใกล้ชิด และให้เยาวชนได้รู้จักแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกันด้วยเหตุและผล โดยมีมโนธรรมที่ถูกต้อง
- 5) พระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยควรให้พื้นที่กับเยาวชนในการแสดงความคิดเห็น และการรู้จักรับฟังความคิดเห็น โดยมีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อแนะนำมโนธรรมที่ถูกต้องแก่เยาวชนต่อการแสดงสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยไปสู่ระดับสังคมต่อไป

คำสำคัญ: มโนธรรม
เยาวชนคาทอลิก
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
สิทธิเสรีภาพ
คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

Abstract

The aims of this qualitative research were to investigate the application of conscience of the catholic youth in the second deanery of the Archdiocese of Bangkok to the right of freedom of expression in Thai Society according to the teaching of the Catholic Church, and to establish the guidelines for the nourishment of conscience of the catholic youth to the right of freedom of expression in Thai Society. The qualitative data was collected from twelve catholic youths in the second deanery of the Archdiocese of Bangkok selected specifically and focused-group interviews of ten experts selected specifically. The data were analyzed by content analysis.

The results of this research reveal:

For the first aim, the research found that the exercise of conscience of the Catholic youth to the right of freedom of expression in Thai Society, there was some consistency between individuals, but the influencing factors differed. It is influenced by fundamentals such as family, education, social status, understanding of the teaching of the Catholic Church, especially those who play apart in the formation of personal conscience and a close relationship with God. The research found that most of the Catholic youths selected apply conscience by researching and analyzing information carefully and deliberately, followed by contemplation of moral law, natural law, Christian law and the teaching of the Catholic Church, and then applying their conscience to analyze the effects. Preference is given to the common good over personal good. Contemplative prayer is used to listen

to the voice of God before deciding to exercise freedom of expression, and they listen to others freely using reason rather than emotion.

For the second aim, to find the guidelines to nurture the conscience of the Catholic youth to the right of freedom of expression in Thai Society, the family, Catholic Church in Thailand should cooperate to guide, train and nurture the right conscience in the youth, a correct understanding of conscience and the right of freedom according to the teaching of Jesus Christ and the catholic Church, and help them to put it into action infallibly and properly. They should also guide them in showing suitable respect to each other through conscience and the right to freedom in the spirit of the Gospel by implementing the following guidelines: (1) Families should teach and listen to young people and work to understand and relate to them. (2) The Church and families should work together to encourage young people to participate in church activities. (3) Within social groups, young people should exchange ideas, to practice expressing themselves freely. (4) Related institutions should instill in the youth the correct way to exercise their rights under supervision by the Church (5) The Catholic Church should offer the space where opinions and attitudes can be expressed freely and where they will be listened to under Church supervision.

Keywords: Conscience; Catholic Youth;
Archdiocese of Bangkok; Right of Free Speech;
The Teaching of The Catholic Church

การใช้โน้มน้าวมโนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

ความสำคัญของเนื้อหา

ท่ามกลางสถานการณ์ความเห็นต่างของสังคมไทยในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2560-2565) ทำให้หลายครั้งเกิดความไม่เข้าใจกัน อันเนื่องมาจากการสื่อสาร หรือความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของกลุ่มชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่กลุ่มหนึ่งที่ออกมาเรียกร้องสิทธิเสรีภาพที่พวกเขา กล่าวอ้างว่าถูกลิดรอนไปจากกลุ่มผู้มีอำนาจบางคน ซึ่งหลายครั้งเป็นบ่อเกิดของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เช่น ประเด็นการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทย หรือ การชุมนุมที่เกิดขึ้นตามท้องถนน เป็นต้นในทศวรรษที่ผ่านมาเยาวชนเหล่านี้ ได้กลายเป็นแนวหน้าในการออกมาตั้งคำถามกับเหล่าผู้มีอำนาจในสังคมไทยในปัจจุบัน ต่อความเจริญรุ่งเรืองและการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ซึ่งพวกเขาต้องเผชิญที่ละเล็กทีละน้อยสภาพความขัดแย้งเหล่านี้ มีผลมาจากรอยต่อระหว่างรุ่นในสังคมหรือความแตกต่างทางความคิดระหว่างหนุ่มสาวและผู้สูงอายุ (Generation Gap) ซึ่งหลายครั้งเป็นการยากที่จะมีความเข้าใจกัน ในการสื่อสารจากผู้คนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสังคมเมืองซึ่งมีความแตกต่างอย่างยิ่งมากกว่าในสังคมอื่นๆ เช่น สังคมตามชนบท หรือ สังคมนอกเมือง เป็นต้น อันมีความแตกต่างกันซึ่งทัศนคติ ความคิดอ่าน และปัจจัยในการใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวในการแสดงความคิดเห็นซึ่งมีมากกว่าบริบทสังคมต่างๆ ไป (มูลนิธิยุวพัฒน์, 2023)

ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ระบุว่า เยาวชน หมายถึงบุคคลที่มีอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และไม่ใช่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้วจากการจดทะเบียนสมรสในทางกฎหมายก็ถือว่าบุคคลที่มีอายุระหว่างนี้เป็นเยาวชนและหากต้องระวางโทษ ก็จะพิจารณาโทษแตกต่างจากผู้ใหญ่ เนื่องจากพวกเขายังมีวุฒิภาวะทางคุณวุฒิและวัยวุฒิที่น้อยกว่าผู้ใหญ่ จำเป็นต้องผ่านประสบการณ์ต่างในชีวิตให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นพวกเขาจะต้องรับการอบรมสั่งสอนให้มีการศึกษาที่ดี เพื่อจะได้ปรับตัวเข้าสู่สังคม และเจริญเติบโตเพื่อก้าวสู่ความเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต อันเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองให้ก้าวหน้า มั่นคง และยั่งยืนต่อไป แต่คำว่า เยาวชน ในบริบทของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยนั้น หมายถึงกลุ่มคนหนุ่มสาวที่เปี่ยมไปด้วยความมีชีวิตชีวาในพระคริสตเจ้าที่จะช่วยเหลือกิจการต่างๆ ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย และสังคมไทยด้วยรักและสันติภาพในพระคริสตเจ้าผู้ทรงพระชนม์

พระสันตะปาปาฟรังซิส ได้ออกสมณลิขิตเตือนใจหลังจากการประชุมสมัชชาสำหรับบรรดาเยาวยวชนและประชากรของพระเจ้าทุกคน โดยใช้ชื่อว่า “พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์” (Christus Vivit) เพราะพระองค์ทรงเล็งเห็นความสำคัญของบรรดาเยาวยวชนในสังคมปัจจุบัน ในฐานะผู้นำของศาสนจักร “ด้วยความรักห่วงใยเป็นพิเศษ พ่อขอมอบสมณลิขิตเตือนใจ ฉบับนี้แก่เยาวยวชนทุกคน ซึ่งเป็นการเตือนถึงความมั่นใจที่เกิดจากความเชื่อและในขณะเดียวกัน ก็ช่วยส่งเสริมลูกให้เจริญเติบโตขึ้นในความศักดิ์สิทธิ์และในความตั้งใจจริงต่อกระแสเรียกของลูกแต่ละคน” (พระสันตะปาปาฟรังซิส, 2019:3) คริสตชนทุกคนในพระศาสนจักรคาทอลิกแห่งประเทศไทยถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยในการมีส่วนร่วมที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้า มั่นคงและยั่งยืน แม้ว่าจำนวนคริสตชนในประเทศไทยเป็นเพียงกลุ่มชนส่วนน้อยนิตดของประเทศก็ตาม แต่พระศาสนจักรคาทอลิกจำต้องยืนหยัดมั่นคงในจุดยืนตามหลักของพระคริสต์ศาสนา โดยยึดคุณค่าพระวรสารอันมีพระคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลาง เป็นประจักษ์พยานในแสงสว่างแห่งความจริงท่ามกลางสังคม ที่หลายครั้งเกิดความขัดแย้งขึ้น อันเป็นเหตุทำให้เกิดความรุนแรงซึ่งขัดต่อหลักคำสอนคริสต์ศาสนา นิกายโรมันคาทอลิก ดังนั้นพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการยืนยันความจริงตามแบบอย่างพระคริสตเจ้าท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทย คริสตชนแต่ละคนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้ “มโนธรรม” ของตนเองในการตัดสินใจเลือกวิถีทางชีวิตในแบบพระคริสตเจ้า โดยน้ำใจอิสระของตนเอง และต้องมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนต่อการตัดสินใจในการกระทำอันใดอันหนึ่ง ด้วยการไตร่ตรองแยกแยะอย่างลึกซึ้ง” (พระสันตะปาปาฟรังซิส, 2019:282) ในเรื่องของการไตร่ตรองแยกแยะนั้น ในสมณลิขิตเตือนใจ พระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ระบุว่า “แม้ว่าจะรวมไปด้วยเหตุผลและความฉลาดรอบคอบ แต่นั่นก็เกินกว่าสิ่งเหล่านั้น เพราะเป็นการแสวงหาแผนการอันล้าลึกของพระเจ้าที่ทรงมีต่อเราแต่ละคน...ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความหมายในชีวิตของเราต่อหน้าองค์พระบิดาเจ้าผู้ทรงล่วงรู้และทรงรักเรา และด้วยเป้าหมายอันแท้จริงแห่งชีวิตซึ่งไม่มีใครรู้จักดีไปกว่าพระองค์” (พระสันตะปาปาฟรังซิส, 2018:167)

มนุษย์พบกฏหนึ่ง ในส่วนลึกของมโนธรรมที่เขาเองไม่ได้ให้ไว้ แต่เขาต้องเชื่อฟัง และเสียงของกฏนี้ ที่ดังก้องในใจของเราตลอดเวลา คอยเรียกเราอยู่เสมอให้รักและทำดี แต่ให้หลีกเลี่ยงความชั่ว เมื่อจำเป็น มนุษย์มีกฏหมายที่พระเจ้าทรงจารึกไว้อยู่ในใจของตน มโนธรรมเป็นแก่นแท้ลึกกลับที่สุดและเป็นเสมือนสัการสถานของมนุษย์ที่เขาเท่านั้นอยู่กับพระเจ้า และพระสุรเสียงของ

ฉะนั้น เมื่อเราสังเกตเครื่องหมายแห่งกาลเวลาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นกับเยาวชนคนรุ่นใหม่กลุ่มหนึ่งที่มีต่อสังคม จึงเป็นสิ่งที่พระศาสนจักรคาทอลิกแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ของกลุ่มเยาวชนดังกล่าวอันมีความหลากหลายในทัศนคติและการแสดงความคิดเห็นอันสามารถที่จะนำมาศึกษาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการแสดงสิทธิเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นในบริบทที่หลากหลาย ทั้งสังคมเมืองและสังคมนอกเมืองซึ่งมีความแตกต่างกัน และจะต้องกลับมามองดูอีกทั้งทบทวนความเป็นจริงในปัจจุบัน และรับฟังเสียงของพวกเขาด้วยท่าทีแห่งความเข้าใจซึ่งกันและกัน สื่อสารกันด้วยเหตุและผลและสันติภาพระหว่างสองฝ่าย นอกเหนือไปกว่านั้นให้พวกเขาได้รู้จักใช้มโนธรรม ที่ถูกต้องและรอบคอบที่สุดในการใช้สิทธิเสรีภาพของพวกเขาในการวิพากษ์วิจารณ์ผู้คนหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน โดยไม่เพียงแค່หลงไปตามกระแสสังคมเท่านั้น แต่ต้องรู้จักใช้เหตุและผลอย่างดี และมีหลักฐานที่หนักแน่นเพียงพอที่จะใช้วิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็นในสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) ถ้าเยาวชนคนรุ่นใหม่ กลุ่มดังกล่าวขาดมโนธรรมในการคิดพิจารณา ขาดการใช้เหตุผลแล้วจะเกิดปัญหาหรือผลลบอย่างไรและ 2) ถ้าพวกเขามีมโนธรรม การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ รู้จักใช้เหตุผลแล้วจะมีผลดีอย่างไรต่อตัวกลุ่มเยาวชน สังคมและพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยอย่างไร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาเรื่อง แนวทางการใช้มโนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

การใช้มนตรึมของเยาวยชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษา การใช้มนตรึมของเยาวยชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทย ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก
- 2) เพื่อศึกษา แนวทางการหล่อเลี้ยงมนตรึมของเยาวยชนคาทอลิกต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อมุ่งศึกษาแนวทางการใช้มนตรึมของเยาวยชนคาทอลิก เขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทย ปัจจุบันตามหลักคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกเรื่องมนตรึม ตามเอกสารพระสมณลิขิตพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (Christus Vivit) และพระสมณสาส์น เรื่องความรุ่งโรจน์แห่งความจริง (Veritatis Splendor) เป็นหลักรวมถึงพระคัมภีร์ไบเบิล เอกสารคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกอื่นๆ เอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 สิทธิเสรีภาพและมนตรึมตามความคิดเห็นของนักวิชาการต่างๆ
- 1.2 สิทธิเสรีภาพและมนตรึมตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

- 1) เอกสารพระสมณลิขิตพระคริสตเจ้าทรงพระชนม์ (Christus Vivit) โดยสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ปี 2019
- 2) พระสมณสาส์น เรื่องความรุ่งโรจน์แห่งความจริง (Veritatis Splendor) โดยพระสันตะปาปา ยอห์น ปอลที่ 2 ปี 1993 แปลโดย นรินทร์ ศิริวิริยานันท์ พ.ศ. 2537
- 3) พระคัมภีร์ไบเบิล (Bible) โดยคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตธรรมแผนกพระคัมภีร์ ปี 2014
- 4) คำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church) โดยบาทหลวงทศไฉนย์ คมกฤษ ปี 2019

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ เยาวยชนคาทอลิก เขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติดังนี้ คือเป็นประธานกลุ่มเยาวยชนฯ จำนวน 1 คน และเป็นคณะกรรมการกลุ่มเยาวยชนฯ วัดละ 1 คน จากวัดในเขต 2 ดังนี้ วัดคอนเซ็ปชัน,

วัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ (วัดสามเสน), วัดแม่พระฟาติมา (ดินแดง), วัดพระชนนีของพระเป็นเจ้า (วัดรังสิต), วัดพระมารดานิจจานุเคราะห์ (คลองจั่น), วัดแม่พระกุหลาบทิพย์ (ลาดพร้าว), วัดมารีย์สวรรค์ (ดอนเมือง), วัดเซนต์จอห์น (ลาดพร้าว), วัดนักบุญมาร์โก (ปทุมธานี) รวม 9 คน รวมถึงเป็นสมาชิกเยาวชนที่ร่วมงาน/กิจกรรมของวัดอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 2 ปีจำนวน 2 คน

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อ 2 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติคือ เป็นบาทหลวงศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือเป็นอาจารย์ผู้สอนเรื่องมโนธรรมของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิก จำนวน 1 คน เป็นบาทหลวงศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ที่มีความรู้ประสบการณ์ด้านการงานอภิบาลเยาวชน อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน เป็นบาทหลวงศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก หรือคริสตชนที่มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิเสรีภาพและกฎหมายเกี่ยวกับเยาวชน จำนวน 1 คน เป็นบาทหลวงศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ที่ทำงานดูแลเยาวชนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เขตละ 1 คน รวม 6 คน และเป็นคริสตชน หรือบุคลากรในหน่วยงานของพระศาสนจักรโรมันคาทอลิกหรือภาครัฐหรือภาคเอกชนที่มีประสบการณ์การอภิบาลกลุ่มเยาวชนในเขตอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

มโนธรรม หมายถึง ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ไตร่ตรองแยกแยะว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ เป็นแนวทางที่ช่วยในการตัดสินใจในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล

การใช้มโนธรรม ในงานวิจัยนี้ หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้สึกผิดชอบชั่วดีส่วนตน ที่สามารถไตร่ตรองแยกแยะและรู้ว่าสิ่งใดควรทำ อันเป็นแนวทางที่ช่วยในการตัดสินใจในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่ช่วยตัดสินใจว่าการกระทำที่ทำไปแล้วหรือวางแผนจนกระทำไปแล้วหรือวางแผนจะกระทำนั้นสอดคล้องกับมาตรฐานทางด้านศีลธรรม

เยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 14-24 ปี (สหประชาชาติ อ้างถึงใน สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2540:ออนไลน์) ที่รับศีลล้างบาปตามจารีตศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกตามบัญชีรายชื่อในทะเบียนศีลล้างบาป และมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต

การใช้มนตรึมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

ปกครองที่ 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในเขตวัดที่มีบาทหลวงคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑล
กรุงเทพฯ เป็นผู้ปกครอง

สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทย หมายถึง การที่บุคคลสามารถมีอำนาจ
อันชอบธรรม รวมถึงอำนาจที่จะกระทำการใดๆ ได้อย่างอิสระในการแสดงความคิดเห็น หรือ
วิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม สามารถกระทำการใดๆ
ในการกำหนดสิ่งที่ตนเองต้องการตามความปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง แต่ทั้งนี้ต้องไม่สร้าง
ความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นด้วยเช่นเดียวกัน

คำสอนพระศาสนจักร หมายถึง สิ่งที่พระศาสนจักรสั่งสอนมวลประชากรของพระ
ศาสนจักร ผ่านทางเอกสารทางการต่างๆ ของพระศาสนจักร ที่รับรองโดยพระสันตะปาปา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ
ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์
แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และ ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group
Discussion)

2. นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ ประเด็นสนทนากลุ่ม เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน
3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ข้อคำถามในประเด็นการสนทนา
กลุ่มที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.6-1.0 ซึ่งมากกว่า 0.5 ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้เป็น
เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิจัย

1. การใช้มนตรึมของเยาวชนคาทอลิกต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคม
ไทยตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก การแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน โดยใช้มนตรึม
ของตนตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก โดยเริ่มจาก 1) การศึกษาข้อมูลที่จะแสดงความคิด
เห็นอย่างรอบคอบ ถัดจาก อันเป็นความจริงแท้ 2) การนำข้อมูลที่ศึกษา และทำความเข้าใจแล้ว

นั้น นำมาไตร่ตรองแยกแยะด้วยความคิด ตามกฎศีลธรรมสากล กฎธรรมชาติ กฎบัญญัติศาสนา และคำสั่งสอนของพระศาสนจักร 3) การใช้มนโธธรรมของตนที่ถูกหล่อหลอมมาอย่างดีพอสมควร แล้ว เพื่อวิเคราะห์ถึงสิ่งที่จะตามมาภายหลัง ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น จากการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเรื่องดังกล่าว 4) การใช้เวลาเสียบๆ เพื่อไตร่ตรองรำพึงภาวนาเพียงลำพัง เพื่อฟังพระสุรเสียงของพระเจ้าภายในจิตใจ ก่อนการตัดสินใจใช้เสรีภาพดังกล่าวฯ โดยยึดหลักการตามคุณค่าพระวรสาร 5) การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอย่างเต็มที่ 6) การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว 7) การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว โดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ 8) การรับฟังผู้อื่นด้วยเหตุผล และความเข้าใจ รวมถึงคำวิจารณ์ หรือความเห็นเชิงบวกและเชิงลบ ด้วยอิสรภาพอย่างแท้จริง โดยปราศจากอคติ ดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษาข้อมูลที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน อันเป็นความจริงแท้ เมื่อจะแสดงความคิดเห็นในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง จะต้องมีการศึกษาข้อมูลให้ถี่ ครบ ถ้วนและถี่ถ้วนถี่มากพอที่จะทำให้เชื่อได้ว่า ประเด็นที่ได้รับทราบมานั้นมีมูลความจริง ถ้าไม่เช่นนั้น ก็ควรสืบค้นจนกว่าจะรู้ว่าประเด็นเหล่านั้นมีมูลความจริงหรือไม่ หากไม่ ก็ไม่ควรไปขยายความต่อ หรือเผยแพร่ประเด็นนั้นออกไปต่อเพื่อมิให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นมาในสังคม

ขั้นตอนนี้เป็นพื้นฐานด้านสติปัญญาของเราที่จะแยกแยะความจริงแท้ของประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสามารถรู้ได้ผ่านความรู้ขั้นพื้นฐาน ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ความเชื่อ หรือมนโธธรรมของเราเองในการแยกแยะความจริงแท้ดังกล่าว

1.2 การนำข้อมูลที่ศึกษา และทำความเข้าใจแล้วนั้นนำมาไตร่ตรองแยกแยะด้วยความคิด ตามกฎศีลธรรมสากล กฎธรรมชาติ กฎบัญญัติศาสนาและคำสั่งสอนของพระศาสนจักร

เมื่อเราทราบแล้วว่าประเด็นที่เราได้รับมานั้นมีมูลความจริงแล้ว จึงควรนำมาวิเคราะห์ในขั้นถัดไป ซึ่งในขั้นนี้จะมีความเฉพาะกลุ่มมากขึ้น คือไปสู่ระดับการนำไปสู่การนำความรู้ หรือคำสั่งสอนเรื่องคุณธรรมความดีในขั้นพื้นฐาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาสำหรับบุคคลที่ได้รับการอบรมแบบคริสตชนที่มีความจำเพาะเจาะจง ในแง่ที่มีการนำพระเจ้าเข้ามามีอิทธิพลในการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในชีวิต ซึ่งรวมไปถึงการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นนี้ด้วย ซึ่งหากเป็นคริสตชนแล้วแน่นอนว่า สิทธิเสรีภาพดังกล่าวนี้เป็นของประทานจากพระเจ้าที่ให้เรา มีอิสระเสรีในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งแตกต่างจากความเชื่ออื่นๆ ที่เป็นของปัจเจกบุคคลโดยสิ้นเชิง มิได้เกี่ยวกับพระเจ้าแต่อย่างใด

การใช้มนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

ดังนั้นในขั้นตอนนี้จึงอาจทำให้การตัดสินใจในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลคนหนึ่งมีความแตกต่างกันในแง่ของการอบรมสั่งสอนในด้านคุณธรรมความเชื่อ และการสั่งสมจากการเรียนรู้ด้านคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกในฐานะคริสตชนคาทอลิกคนหนึ่ง

1.3 การใช้มนธรรมของตนที่ถูกล่อหลอมมาอย่างดีพอสมควรแล้ว เพื่อวิเคราะห์ถึงสิ่งที่จะตามมาภายหลัง ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น จากการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเรื่องดังกล่าว

ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างสำคัญและส่งผลอย่างยิ่งต่อการที่บุคคลหนึ่งจะใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนต่อประเด็นทางสังคมประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เนื่องจากขั้นนี้มีใช้ในระดับสติปัญญาเหมือนทั้ง 2 ขั้นที่ผ่านมา แต่ทว่าเป็นระดับที่ลงลึกไปถึงจิตใจของแต่ละบุคคล กล่าวคือ ‘มนธรรม’ ซึ่งเป็นการพบปะพูดคุยกันเพียงสองต่อสองระหว่างบุคคลคนหนึ่งกับพระเจ้าเท่านั้น ที่จะกลั่นกรองออกมาเป็นความคิด ทศนคติ ของบุคคลคนนั้นจริงๆ ซึ่งมนธรรมนี้เอง ในคำสอนพระศาสนจักรฯ รวมถึงสมณสาส์น Veritatis Splendor ที่จะต้องได้รับการหล่อหลอม และขัดเกลาในแบบคริสตชน คือการพิจารณาถึงมนธรรมที่เป็นของขวัญล้ำค่าที่พระเจ้าประทานให้มนุษย์ได้มีปฏิสัมพันธ์ หรือสนทนากันจริงๆ ในส่วนลึกภายในจิตใจของแต่ละคน ซึ่งมีความละเอียดอ่อนและเป็นเรื่องที่เฉพาะบุคคลอย่างยิ่งและยากที่จะตัดสินระหว่างบุคคลได้ว่าใครคนหนึ่งมีมนธรรมที่ดีมากกว่าอีกคน

ดังนั้นมนธรรมนี้จะได้มาจากการหล่อหลอม และขัดเกลามาตลอดในช่วงชีวิตของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และจะมีผลอย่างแน่นอนต่อการตัดสินใจใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตน ทั้งนี้ยังมีอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญคือประเด็นทางสังคมดังกล่าวนี้มีความละเอียดอ่อนหรือส่งผลกระทบต่อจิตใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้มากน้อยเพียงใด และจะส่งผลดีหรือผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นมากน้อยเพียงใด ซึ่งขึ้นอยู่กับการให้น้ำหนักของสิ่งใดมากกว่ากันระหว่างการแสดงให้ผู้อื่นรับรู้ถึงความคิดเห็น หรือทศนคติ โดยมีนัยสำคัญบางอย่าง และความรู้สึกของผู้ที่ได้รับฟังความคิดเห็น หรือทศนคติที่ได้แสดงออกไป

1.4 การใช้เวลาเสียบๆ เพื่อไตร่ตรองรำพึงภาวนาเพียงลำพัง เพื่อฟังพระสุรเสียงของพระเจ้าภายในจิตใจ ก่อนการตัดสินใจใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวฯ โดยยึดหลักการตามคุณค่าพระวรสาร

ในขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นที่ลึกซึ้งที่สุด ในระดับจำเพาะสำหรับคริสตชนเท่านั้นอันโยงไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหนึ่งกับพระเจ้าในระดับที่เรียกว่า ‘จิตวิญญาณ’ เป็นการฟังพระ

สุรเสียงของพระคริสตเจ้าที่ตรัสภายในจิตใจของปัจเจกบุคคลในความเงียบสงบ ซึ่งจะมีความแตกต่างจากข้อที่ 3 ในแง่ของการใช้ระยะเวลาพอสมควรเพื่อการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนมากพอ

ทั้งนี้ในขั้นตอนนี้จะเน้นน้ำหนักไปที่การรับฟังพระสุรเสียงของพระเจ้าในส่วนลึกของจิตใจมากกว่า การสนทนาโดยตรงระหว่างบุคคลกับพระเจ้า ซึ่งอีกนัยหนึ่งคือการให้พระเจ้าทำงานภายในตัวบุคคลนั้นอย่างเต็มเปี่ยมปราศจากสิ่งรบกวนใดๆ ซึ่งจะทำให้ผลหรือความคิดที่ออกมามีประสิทธิภาพที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เฉกเช่นพระเยซูเจ้าได้ปลีกตัวออกไปในที่สงบเพื่อภาวนารำพึงไตร่ตรองเพียงลำพัง

1.5 การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวอย่างเต็มที่

หากผ่านทั้ง 4 ขั้นตอนในการพิจารณาข้างต้นนั้นแล้ว การตัดสินใจที่จะแสดงสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นดังกล่าวนี้ จะมีประสิทธิภาพที่สุดต่อบุคคลคนหนึ่งที่จะใช้สิทธิเสรีภาพของตนในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ทางสังคมในปัจจุบันในแง่ที่บุคคลนั้นสามารถพิจารณาได้อย่างครบถ้วนรอบด้านทั้งสติปัญญา ด้านหลักศาสนาและคุณธรรม จริยธรรม ด้านจิตใจในมโนธรรมของตน รวมไปถึงด้านจิตวิญญาณภายใน ซึ่งทั้ง 4 ด้านนี้จะทำให้ผู้ที่แสดงความคิดเห็นนั้น ผ่านกระบวนการไตร่ตรองอย่างดีและสามารถใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นออกมาได้อย่างเต็มที่

1.6 การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ตามคำสอนพระศาสนจักรนั้น การใช้สิทธิเสรีภาพอันเป็นของประทานจากพระเจ้าจะต้องใช้เพื่อความดีส่วนรวม มิใช่เพื่อประโยชน์ส่วนตัวเพียงอย่างเดียว ดังในจดหมายนักบุญเปาโลถึงชาวโครินธ์ ฉบับที่ 1 และในฐานะคริสตชนจะต้องสำนึกกว่าในการใช้สิทธิเสรีภาพทุกครั้งนั้นต้องคิดคำนึงถึงพระประสงค์ของพระเจ้าตามคุณค่าพระวรสาร เฉกเช่นพระเยซูคริสตเจ้าทรงทำตามพระประสงค์ของพระบิดา

1.7 การใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าว โดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

ในพระสมณสาสน์ Fides et Ratio ได้กล่าวถึงศรัทธาที่ต้องควบคู่ไปกับเหตุผลที่จะนำไปสู่ความจริงในพระเจ้าได้และถ้าหากความคิดที่ไม่มีความสมดุลในตัวเอง กล่าวคือไม่มีเสถียรภาพมากพอในการใช้อารมณ์เข้ามาเป็นส่วนประกอบทำให้ความคิดดังกล่าวเกิดการปรุงแต่ง

การใช้มนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

ไม่สมเหตุสมผลมากพอ ฉะนั้น ก็จะเข้าสู่ความจริงแท้ไม่ได้ หรือถ้าหากขาดความเชื่อที่ลึกซึ้ง ความศรัทธาที่ฝังรากลึกจริงๆ ความเชื่อที่หมายถึงไร้แก่นสารก็มีอาจนำไปสู่ความจริงแท้ได้เช่นกัน

1.8 การรับฟังผู้อื่นด้วยเหตุผลและความเข้าใจ รวมถึงคำวิจารณ์ หรือความเห็นเชิงบวก และเชิงลบ ด้วยอิสรภาพอย่างแท้จริง โดยปราศจากอคติ

การรับฟังผู้อื่น ถือเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เพราะประเด็นทางสังคมต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นมาจากการสนทนากัน หรือการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันของกลุ่มคนที่มีความคิดและทัศนคติแตกต่างกัน หากบุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเพียงฝ่ายเดียว โดยปราศจากการรับฟังจากอีกฝ่ายหนึ่ง ก็แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นไม่ยอมรับ และปิดกั้นความคิดเห็นของอีกฝ่ายอย่างสิ้นเชิง เท่ากับว่ามีอคติเปรียบเสมือนกับกำแพงที่ขวางกั้นระหว่างสองฝ่าย มิสามารถหาข้อตกลงหรือข้อยุติกันได้

พระสันตะปาปาฟรังซิส ได้เสนอแนวทางในการรับฟังและร่วมเดินทางกับผู้อื่นสำหรับเยาวชนไว้ในเอกสารสมณลิขิตเตือนใจพระคริสต์ผู้ทรงพระชนม์ (Christus Vivit) ข้อที่ 291-298 ซึ่งกล่าวถึงการไวต่อความรู้สึก 3 แบบ ที่จะทำให้แต่ละฝ่ายที่อาจมีความคิดเห็นที่ต่างกักัน หันมาเข้าใจกันและกันมากขึ้น ซึ่งแนวทางนี้ส่งเสริมการสร้างสันติภาพร่วมกันอย่างเห็นได้ชัดเจน หลีกเลียงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและการปลดปล่อยจากพันธนาการไปสู่การกลับคืนในความจริงแท้อันสมบูรณ์

2. การใช้มนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทย ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก สรุปได้ว่า การใช้มนธรรมของเยาวชนคาทอลิกต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยของแต่ละคน มีความสอดคล้องและแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละประเด็น ทั้งนี้เกิดจากปัจจัยพื้นฐานทางด้านครอบครัว การศึกษา สังคมที่อาศัยอยู่ ความรู้ด้านคำสอน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของวัด การหล่อหลอมมนธรรมส่วนบุคคลและความศรัทธาสนธิสัมพันธ์กับพระเจ้า ซึ่งแต่ละส่วนนั้น จะประกอบกันและส่งผลกระทบต่อทัศนคติส่วนตัวในการใช้สิทธิเสรีภาพของตนเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ในสังคม ทั้งนี้พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้มีกระบวนการใช้มนธรรมที่สอดคล้องตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ทั้งในเรื่องของการศึกษาข้อมูลที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน ไตร่ตรองแยกแยะด้วยความคิด ตามกฎศีลธรรมสากล กฎธรรมชาติ

กฎบัญญัติศาสนา และคำสั่งสอนของพระศาสนจักร ใช้มนธรรมวิเคราะห์ผลที่จะตามมา คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ราฟิงภาวนา ฟังเสียงของพระเจ้าภายในจิตใจก่อนการตัดสินใจใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ รับฟังผู้อื่น ด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์

อย่างไรก็ตาม ผู้ให้ข้อมูลส่วนหนึ่งเลือกที่จะนำประเด็นต่างๆ ที่ตนเองศึกษาในมุมใดมุมหนึ่ง แล้วนำมาแสดงความคิดเห็นแทนที่จะมีการศึกษาจากหลายๆ แหล่งข้อมูลแล้วนำไปศึกษาต่อ ขณะที่ส่วนหนึ่งทำเช่นนั้น มีผู้ให้ข้อมูลบางคนเลือกที่จะแสดงออกมาเลยโดยผ่านการกลั่นกรอง โดยการใช้อารมณ์นำหน้ามากกว่าเหตุผล แต่ส่วนใหญ่จะพยายามใช้เหตุผลเพื่อนำมาอธิบายการแสดงความคิดเห็นของตนเอง ในระดับกฎศีลธรรมหลักศาสนานั้นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีการนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจในการแสดงความคิดเห็น ทั้งแบบรู้ตัวหรือแบบไม่ได้ตั้งใจก็ตาม แต่มีส่วนน้อยเท่านั้นที่อาจไม่ได้นำคำสั่งสอนทางศาสนามามีอิทธิพลต่อความคิดในส่วนนี้อย่างสิ้นเชิง ส่วนการใช้เวลาไตร่ตรองเงียบๆ ลำพังกับพระเจ้าก่อนนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะนำมาใช้ก็ต่อเมื่อประเด็นที่จะแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นสิ่งที่ค่อนข้างหนัก หรืออยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดและหาข้อยุติยาก รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ หรือความเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ซึ่งทั้งนี้เมื่อมีการไตร่ตรองในทุกระดับความคิด และการไตร่ตรองมนธรรมส่วนตนนั้นล้วนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะบรรดาเยาวชนมีความรอบคอบมากพอที่จะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นในประเด็นทางสังคม

3. แนวทางการหล่อเลี้ยงมนธรรมของเยาวชนคาทอลิกต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยในปัจจุบัน สรุปได้ว่า การรู้จักเคารพและให้เกียรติมนธรรมและสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งตราบใดที่เรายังคงดำเนินชีวิตอยู่ในโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคริสตชนจะต้องมีหัวใจแบบพระเยซูคริสตเจ้า คือมองทุกคนด้วยความเสมอภาคและคิดอยู่เสมอว่าทุกคนคือบุตรของพระเจ้า ความรักซึ่งกันและกันในสันติภาพจึงเป็นสิ่งที่ต้องนำหน้าความเห็นที่แตกต่างกันที่จะต้องนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ด้วยการมองภาพในความดีส่วนรวมมากกว่าความเป็นปัจเจกนิยมที่ปิดกั้นความรักที่มีให้แก่กันและกัน รวมถึงการเอาใจเขามาใส่ใจเรา คือสิ่งที่พระเยซูคริสตเจ้าสอนเราเสมอมาในพระวรสาร รวมไปถึงการรับฟังและเข้าใจในเหตุผลของอื่นด้วยการไม่ตัดสินอีกฝ่ายจากคำพูดหรือการกระทำ แต่เลือกที่จะแสดงให้เห็นแง่แง่มุมที่สร้างสรรค์ทำให้เกิดการพัฒนาและนำมาซึ่งประโยชน์ต่อผู้คนหมู่มาก มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

การใช้มโนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า แนวทางการหล่อเลี้ยงมโนธรรมที่ถูกต้อง เหมาะสม รอบคอบเพียงพอต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของเยาวชนในสังคมไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะเยาวชนคาทอลิก ครอบครัว ผู้อภิบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของพระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทย ควรร่วมมือกันในการแนะนำอบรมหล่อหลอมมโนธรรมที่ถูกต้องให้กับเยาวชน ได้แก่ 1) การปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ เรื่องมโนธรรมและสิทธิเสรีภาพ ตามคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า และพระศาสนจักรซึ่งเป็นรากฐานและปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บรรดาเยาวชนสามารถเรียนรู้และเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะการเป็นคริสตชนที่ดี โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในพระศาสนจักรมากขึ้นเพื่อพวกเขา จะได้เห็นภาพรวมในความเป็นหนึ่งเดียวของพระศาสนจักร ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายแต่สามารถเจริญเติบโตและก้าวเดินร่วมกันไปได้ โดยอาศัยพระเยซูเจ้าผู้เป็นศูนย์กลาง (ศรีษะ) ของพระศาสนจักรคาทอลิก 2) การรู้จักเคารพและให้เกียรติมโนธรรม และสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นในสันติภาพ และภราดรภาพ ด้วยจิตตารมณ์พระวรสาร ซึ่งสิ่งนี้ ก็เป็นสิ่งสำคัญไม่แพ้กัน เพราะเนื่องจากพระศาสนจักรดำเนินอยู่ท่ามกลางโลก ที่นอกจากผู้มีความเชื่อในพระเยซูเจ้าแล้ว ยังมีคนอื่นจำนวนมากที่ไม่รู้จักพระเจ้า การเจริญชีวิตอยู่ท่ามกลางกลุ่มคนจำนวนมากที่มีความเชื่อหลากหลายนั้น จึงต้องอาศัยความเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทางความเชื่อทางศาสนารวมถึงเคารพพระเจ้าที่สถิตอยู่ในผู้อื่นด้วยเช่นกัน แม้ว่าพวกเขาจะไม่มี ความเชื่อในพระเจ้าก็ตาม แต่พวกเขาก็มีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันกับคริสตชน และการปฏิบัติตามคำสอนและเลียนแบบองค์พระเยซูคริสตเจ้าจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่คริสตชนพึงปฏิบัติเพื่อให้ทุกชีวิตที่อยู่ในโลกได้ประสบพบเจอกับสันติสุขที่แท้จริง

จากข้อมูลทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าแนวทางการหล่อเลี้ยงมโนธรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมรอบคอบเพียงพอต่อการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสังคมไทยในปัจจุบันจะต้องได้รับความใส่ใจอย่างยิ่งจากบรรดาครอบครัว ผู้อภิบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของพระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทย ซึ่งจะต้องวางรากฐานทางความเชื่อที่มั่นคงและถูกต้อง เพื่อให้บรรดาเยาวชนเหล่านี้เติบโตขึ้นมาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีศักยภาพมากพอเพื่อที่จะได้เป็นกำลังหลักที่จะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าในอนาคตอันมีแนวทางต่อไปนี้

1. ครอบครั้ว ครอบบรมสั่งสอน รับฟัง เข้าใจบรรดาเยาเวชน และเดินเคียงข้างไปกับเยาเวชน
2. พระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทยและครอบครั้ว ควรร่วมกันส่งเสริมให้เยาเวชนมีความสัมพันธ์ในกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักร ผ่านทางพิธีบูชาขอบพระคุณ การเรียนคำสอน และกิจกรรมต่างๆ ของวัดและสังฆมณฑล
3. ภายในกลุ่มหน่วยงานเยาเวชน ควรมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ มุมมอง หรือทัศนคติต่างๆ ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นการฝึกในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อยในหมู่พวกเขาเอง
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการปลูกฝังให้เยาเวชนมีการใช้สิทธิเสรีภาพอย่างถูกต้องเหมาะสม ภายใต้การดูแลของพระศาสนจักรอย่างใกล้ชิด และให้เยาเวชนได้รู้จักแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกัน ด้วยเหตุและผล โดยมีโนธรรมที่ถูกต้อง ทั้งอคติ นำอุดมคติที่ดีที่นำไปสู่อนาคต และก้าวเดินไปพร้อมกันภายใต้พระศาสนจักรเดียวกัน
5. พระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทย ควรให้พื้นที่กับเยาเวชน ในการแสดงความคิดเห็นและการรู้จักรับฟังความคิดเห็น โดยมีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อแนะนำ หล่อหลอมมโนธรรมที่ถูกต้องแก่เยาเวชนต่อการแสดงสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทย และก้าวไปด้วยกันเพื่อก้าวไปสู่ระดับสังคมต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้ทราบการใช้มโนธรรมของเยาเวชนคาทอลิกต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยตามคำสอนพระศาสนจักร สำหรับศาสนบริกรและผู้อภิบาลสามารถนำไปปฏิบัติตอบคำถาม อยู่ร่วมและหล่อหลอมมโนธรรมเยาเวชนคาทอลิกให้สามารถใช้มโนธรรมในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยได้อย่างดีและเหมาะสม

นำสิ่งที่ได้ศึกษาไปพัฒนาและไปประยุกต์ใช้ต่อเยาเวชนภายในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เพื่อเป็นการแนวทางสำหรับเยาเวชนคาทอลิกในการใช้มโนธรรมที่ถูกต้องเหมาะสมในการแสดงความคิดเห็นในสังคมไทยได้ตามสิทธิเสรีภาพของตนเอง

การใช้มนตรึมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครอบครัว

1.1 ครอบครัวและคนรอบข้าง ควรให้การยอมรับและเข้าใจ และมีท่าทีรับฟังบรรดาสมาชิกที่เป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันด้วยเหตุและผลไม่หาหนทางที่จะขัดแย้ง แต่นำไปสู่การพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเดิม

1.2 ครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรช่วยอบรมสั่งสอน ให้แนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมในการหล่อเลี้ยงมนตรึม และสิทธิเสรีภาพตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก แก่บรรดาเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีทัศนคติแตกต่างออกไป

1.3 ครอบครัวควรเป็นหลักในการหล่อหลอมมนตรึม ร่วมกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมของพระศาสนจักรและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมของมนุษย์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับพระศาสนจักรคาทอลิกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานที่จัดอบรมความเข้าใจด้านคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิกในเรื่องการหล่อหลอมคุณธรรม ควรจัดอบรมต่อเนื่อง ให้ความรู้ความเข้าใจไปสู่ภาคปฏิบัติของกลุ่มเยาวชนที่มีความเห็นที่ต่างกันอย่างทั่วถึง เพื่อให้เข้าใจในคำสอนและจุดยืนของพระศาสนจักรและนำไปปฏิบัติได้อย่างดีมากยิ่งขึ้นเมื่อได้ออกไปสู่สังคม

2.2 พระศาสนจักรคาทอลิกหรือหน่วยงานต่างๆ ควรให้พื้นที่หรือให้โอกาสบรรดาเยาวชนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทัศนคติอย่างสร้างสรรค์ในเขตวัด สังฆมณฑล หรือในระดับพระศาสนจักรในประเทศ

2.3 พระศาสนจักรคาทอลิกควรมีท่าทีแห่งการเปิดรับเยาวชน โดยไม่ให้พวกเขาารู้สึกว่าถูกตัดขาดออกจากพระศาสนจักร หรือลดทอนคุณค่าในตนเองลงไป แต่ทว่าต้องมีส่วนสนับสนุนให้พวกเขาได้จัดตั้งกลุ่มเพื่อแสดงทัศนคติอย่างสร้างสรรค์ มีการประชุม ปรึกษาหารือกันอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่ดี และเปี่ยมไปด้วยความหวังในชีวิตของตนในการอยู่รอดในสังคมในภายภาคหน้า

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะเสริมสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้ดูแล ผู้นำเยาวชน และเยาวชนในความเข้าใจในเรื่องการใช้มโนธรรม และปรับใช้ให้เข้ากับสิทธิเสรีภาพของตนต่อการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาเยาวชนคริสตชนคาทอลิกที่พึงมีและเป็น ทั้งนี้เพื่อจะเป็นแนวทางสำหรับพวกเขาในการเติบโตในพระศาสนจักร และออกไปเผชิญสู่สังคมที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งนี้ได้อย่างไรโดยใช้คำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า และคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกเป็นดั่งแกนกลางสำคัญในความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปสู่การพัฒนาสังคม และอนาคตที่ดีขึ้นต่อไป

2. ควรมีการพัฒนาและแสวงหาแนวทางในการหล่อเลี้ยงมโนธรรมของเยาวชนที่เหมาะสมเพื่อจะได้มีจุดยืนในความเป็นคริสตชนอย่างสมบูรณ์ รู้เท่าทันเยาวชนในกลุ่มอื่นๆ ที่ออกมาเรียกร้องสิทธิ และสิ่งที่พวกเขาคิดว่าเป็นความยุติธรรมในสังคมปัจจุบัน ทั้งนี้การเรียนรู้และเข้าใจในเรื่องมโนธรรมและสิทธิเสรีภาพดังกล่าวนั้นจะต้องมาจากการอบรมอย่างดีภายในครอบครัว ในบริบทคริสตชนที่ควรจะมีแนวทางที่ชัดเจนในการเป็นส่วนสำคัญของการหล่อหลอมมโนธรรม

3. ควรมีการศึกษาในแง่มุมเชิงอภิบาล และกลุ่มผู้ดูแลเยาวชนเป็นพิเศษในสังคมปัจจุบันต่อการใช้มโนธรรมและสิทธิเสรีภาพที่ตนเองพึงมี และที่สำคัญการหล่อหลอมมโนธรรมซึ่งลึกซึ้งต่อการตัดสินใจเลือกทำในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมของพวกเขา เพื่อดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างดีตามคำสอนพระศาสนจักร

การใช้มโนธรรมของเยาวชนคาทอลิกเขต 2 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ต่อสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงความคิดเห็นในสังคมปัจจุบัน ตามคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

รายการอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2557) **พระคัมภีร์คาทอลิกฉบับสมบูรณ์**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2562). **หนังสือคำสอนพระศาสนจักร**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- เจริญ อาทิตยา, บาทหลวง. (2537). **คำสอนเรื่องมโนธรรม**. ม.ป.พ.
- เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, บาทหลวง. (2548). **คริสตจริยศาสตร์พื้นฐาน**. แผนกการพิมพ์โรงเรียนดอนบอสโก.
- ทิพย์ทอง ภ. (2562). **Christus Vivit [พระคริสต์ทรงพระชนม์]**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ไทย พับลีก้า. (2560, 17 พฤศจิกายน). จาก ข้อเสนอ “การพัฒนาคนรุ่นใหม่” บนความเข้าใจ “วัฒนธรรมเยาวชน”. <https://thaipublica.org/2017/11/newground01/>
- ธนศน์ นุ่มมัน. (2554, 22 เมษายน). **พลังคนรุ่นใหม่: พลังการเปลี่ยนแปลง**. โพสต์ทูเดย์. <https://posttoday.com/politic/report/84943>.
- บุญเจือ ก. (2557). **Fides et Ratio [ศรัทธากับเหตุผล]**. ปิติพานิช
- ปภาณี ฐิติวัฒนา. (2535) **การพัฒนาเด็ก เยาวชน และสตรี**. ม.ป.พ.
- ปฏิคม วิริยะสมบัติ. (2557). **การหล่อหลอมมโนธรรมตามแบบอย่างนักบุญอิกญาซีโอแห่งโลโยลา**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. วิทยาลัยแสงธรรม.
- ปิ่นบุญญา ลำมะนา. (2566). **การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกในประเทศไทย**. วารสารสังคมศาสตร์ นิติรัฐศาสตร์, 1(2), 63-81. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/Lawpol_Journal/article/view/244497/165748
- แผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2557, 28 กรกฎาคม). **ทำอย่างไรจะปฏิบัติตนเป็นเยาวชนคาทอลิกที่ดี**. <http://www.kamsonbkk.com/encouragement/love/5274>
- พรชัย สิงห์สา. (2556). **วิธีการหล่อหลอมมโนธรรมของพระสงฆ์คาทอลิกต่อคริสตชนในสังฆมณฑลนครสวรรค์ หลังสังคายนาว่าติกันที่ 2**. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. วิทยาลัยแสงธรรม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2566). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2566, 6 มกราคม). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. <https://dictionary.orst.go.th/>
- ลาวัลย์ นาคติลก. (2561). แนวทางการพัฒนาพฤตินิสัยของเยาวชน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ, 12(1), 1.
- วีรยุทธ เกียรติสกุลชัย. (2556). มโนธรรมของคริสตชนในการรับศีลอภัยบาปกรณีศึกษา คริสตชนวัดพระมารดานิจจานุเคราะห์ คลองจั่น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. วิทยาลัยแสงธรรม.
- วัชศิลป์ กฤษเจริญ. (2566, 3 กุมภาพันธ์). มโนธรรม สำหรับคาทอลิกคืออะไรและสำคัญอย่างไร. ศูนย์คริสตศาสนธรรมสังฆมณฑลราชบุรี. <https://www.kamsondeedee.com/main/2008-11-13-03-15-50/47-35/920-2009-06-27-14-49-53>
- ศิริวิริยานันท์ น. (2537). Veritatis Splendor [พระสมณสาสน์เรื่องความรุ่งโรจน์แห่งความจริง]. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ปี 2540. <https://statstd.nso.go.th/definition/projectdetail.aspx?periodId=46&defprodefId=548>
- อิสระนิวส์. (2564, 13 ธันวาคม). 10 เรื่องเด่น ‘สิทธิเสรีภาพ’ ปี 64 นำการขับเคลื่อนโดยเด็กเยาวชน ภาคประชาสังคม. <https://www.isranews.org/article/isranews-scoop/104928-isranews-226.html>
- Human Rights Lawyers Association. (2021, 21 มิถุนายน). สิทธิของเยาวชน บทกฎหมายที่รัฐละเลย. <https://naksit.net/2021/06/child-rights-protection/>
- Thiraphon Singlor. (2021, 18 พฤศจิกายน). คนรุ่นใหม่เชื่อว่าอนาคตจะดีขึ้น แต่ต้องการเปลี่ยนแปลง – ลงมือทำอย่างเร่งด่วน – ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของ ‘โซลูชัน’. <https://www.sdgmovement.com/2021/11/18/young-generations-are-hopeful-of-the-future-but-needs-more-actions>
- Funk, A. (2022, November 18). Freedom of Expression. Freedom House. <https://freedomhouse.org>
- Robert E. Alberti, Michael L. Emmons. (2008). Your Perfect Right: Assertiveness and Equality in Your Life and Relationships. Self-Help.
- Sasse, C.R. (1987). Person to Person. Benefit.